

Steenwijkerland

Steenwijk, 25 februari 2019

Steenwijkerland@Fietzersbond.nl

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van Steenwijkerland

Aan de Leden van de Gemeenteraad Steenwijkerland

CC Jongeren Actie Raad (JAR)

CC Stichting Steenwijk Vestingstad

CC Vereniging Bewoners Centrum Steenwijk (VBCS)

CC Ouderraad RSG

Geacht College van B&W en Leden van de Gemeenteraad Steenwijkerland

VEILIGE(RE) ROUTE RSG LIJSTERBESTRAAT - VENDELWEG

Geruime tijd ervaren scholieren van het RSG locatie Lijsterbesstraat, de verkeerssituatie op de T-kruising Tulpstraat – Vendelweg als gevaarlijk. Daar doen zich regelmatig (bijna) ongelukken voor als scholieren vanuit RSG Lijsterbesstraat de Vendelweg willen oversteken. De Jongeren Actie Raad (JAR) heeft een suggestie gedaan om het oversteken van de Vendelweg veiliger te maken. En heeft eind augustus 2018 overleg gehad met de verantwoordelijke wethouder blijkens een bericht in de Oprechte Steenwijker Courant van 31 augustus 2018.

Tot nu toe zijn er geen zichtbare maatregelen getroffen. De Fietzersbond Steenwijkerland heeft onlangs de situatie in ogenschouw genomen. De door de JAR voorgestelde wijziging van de voorrangssituatie is mogelijk niet de meest veilige oplossing voor het ervaren probleem.

De Fietzersbond Steenwijkerland heeft daarom gekeken of er een alternatief is om de gevaarlijke situatie bij de Vendelweg te omzeilen.

Voorgestelde route

De Fietzersbond Steenwijkerland stelt voor om de route vanaf het schoolplein/de fietsenstalling niet via de Irisstraat op de Vendelweg aan te sluiten, dit is de rood ingekleurde route op de bijgevoegde kaart, maar de fietsers iets om te leiden via de Gasthuislaan. Dus vanaf de rijwielstalling via de Bloemstraat en bij de kruising met de Tulpstraat niet rechtsaf maar linksaf. En meteen weer naar rechts (het voor automobilisten “dood lopende” gedeelte van de Bloemstraat).

Aan het eind van de Bloemstraat rechtsaf naar de Gasthuislaan (het gedeelte dat nu ingericht is als rijwielpad). Het fietspad wordt doorgetrokken voor de ingang van RamsWoerthe en de gracht langs

en gaat verder via de huidige voetgangerspad naar het zebrapad richting Gasthuisstraat. Zie in de bijlage de groen ingekleurde route.

Fietsers zullen daar linksaf slaan naar de Kornputsingel of met de fiets aan de hand via de Gasthuisstraat het centrum van Steenwijk kunnen bereiken en/of vanaf de Markt via de Scholestraat doorfietsen naar Steenwijk Oost.

Aanpassingen in de route

1. richt de Bloemstraat in als Fietsstraat - Fietsers krijgen op de kruispunten voorrang - auto's zijn te gast.
2. Verleng het bestaande fietspad Gasthuislaan tot en met de oversteek van de Vendelweg/Kornputsingel. De fietser krijgt , net als de voetganger (zebrapad), voorrang.
3. Voetgangers maken hetzij gebruik van het bij 2 genoemde fietspad, hetzij van een langs het bestaande pad aan te leggen voetpad.

Met deze aanpassingen ontstaat een veilige route van RSG naar de binnenstad. En biedt een wenkend perspectief voor verdere verbeteringen voor fietsers en voetgangers in de Gasthuisstraat.

AANSLUITENDE VERBETERINGEN VOOR FIETSERS (en voetgangers)

De Fietsersbond Steenwijkerland pleit er voor om fietsen in de Gasthuisstraat – in het gerealiseerde verlengde van het Fietspad voor RamsWoerthe langs – mogelijk te maken. Dat past binnen het huidige beleid om de Gasthuisstraat anders te bestemmen. Maar het levert ook een korte en veilige verbinding van Steenwijk West naar Steenwijk Oost.

Huidige situatie Gasthuisstraat

De Gasthuisstraat is nu ingericht als voetgangersgebied. Auto's voor bevoorrading van winkels mogen van 7 uur s'ochtends tot smiddag 13.00 uur gebruik maken van de Gasthuisstraat. Fietsen is in de Gasthuisstraat alleen toegestaan buiten de openingstijden van winkels. Een naar de mening van de Fietsersbond in het huidige tijdsgewricht lastig vast te stellen fenomeen. Wanneer is bijvoorbeeld sprake van een winkel (vallen de coffeeshop en het casino in de Gasthuisstraat onder het begrip winkel?). Mar los daarvan de openingstijden zijn nog al verschillend. Hierna een beknopte weergave van openingstijden van winkels in de Gasthuisstraat. Daarbij rijst uiteraard de vraag hoe een fietser moet weten welke tijden hij moet aangehouden om het risico van een bekeuring te voorkomen. Via websites van een aantal winkels/bedrijven in de Gasthuisstraat hebben we de openingstijden verzameld. Een wirwar aan informatie. Een bloemlezing:

Bakker Steenstra op de hoek Gasthuisstraat/Markt die op maandag is gesloten, door de week om 8:30 open gaat maar op zaterdag al om 8:00 uur de deur opent. De sluitingstijd varieert eveneens. Van dinsdag t/m vrijdag om 17:30 Zaterdags om 16:00 uur. Bakker Steenstra heeft de ingang echter aan de Markt. En geldt dan wellicht niet voor de Gasthuisstraat. Bloemist Gaal in de Gasthuisstraat opent om 09:00 uur haar deuren en sluit om 18:00, behalve op zaterdag (17:00 uur) en koopavond (21:00 uur). Dan is er nog een uitzondering voor de maandag Tussen 12:30 en 13:15 is de zaak gesloten. Flash Casino is op maandag t/m zaterdag geopend van 10:00 tot 24:00 Op zondagen vanaf 13:00 uur. De Coffeeshop in de Gasthuisstraat opent op doordeweekse dagen om 16:00 en sluit om 23:00 behalve op vrijdag en zaterdag dat kun je terecht tot 0:00 uur. Huisman bedden opent van di tot za om 9:30 en sluit om 17:30 behalve op zaterdag dan is de winkel om 17:00 uur gesloten. Vorenstaande informatie is op internet te vinden. Wanneer Stoffeerhuis Steenwijk in de Gasthuisstraat is geopend is via internet niet gewaar te worden.

De medewerkers van bloemist Gaal hebben mogelijk al om 08:00 opengaan maar die heeft de ingang aan de Markt, , maar andere pas om 10:00 uur. En dat kan in het centrum ook nog per straat verschillen.

Winkeliers plaatsen in veel gevallen buiten de daarvoor geldende begrenzing reclame-uitingen en/of producten op de openbare weg. Als gevolg daarvan is de beschikbare ruimte voor voetgangers, al dan niet met een fiets aan de hand, beperkter.

Fietsers in de Gasthuisstraat

Met name de Gasthuisstraat wordt veel door fietsers gebruikt. Zij negeren het verbodsbord – als zij al weten of zij mogelijk in overtreding zijn – of lopen met de fiets aan de hand door de Gasthuisstraat. Aangekomen op de Markt kunnen ze weer opstappen want langs de zuidzijde van de Markt, de aansluitende Koningstraat is geen sprake van voetgangersgebied en daar is fietsen altijd toegestaan. De route sluit aan op de Scholestraat waar ook (altijd) gefietst mag worden.

Voetgangers in de Gasthuisstraat worden vaak onaangenaam verrast door fietsers die zich niet houden aan de venstertijden voor fietsers. Voetgangers vertrouwen er op dat zij ongestoord van de volle breedte van de Gasthuisstraat gebruik kunnen maken.

NB Ook voetgangers zullen niet precies weten wat de venstertijden voor fietsers zijn. Zie hiervoor.

De Gasthuisstraat wordt door fietsers als een hinderlijke onderbreking ervaren op de West – Oost fietsroute door Steenwijk. Het alternatief (via Kornputsingel, G. Borgesiusstraat, Oosterpoort) is niet alleen een omweg Maar vooral gevaarlijker. Die straten moeten immers worden gedeeld met auto's en vrachtverkeer. Bovendien loopt de G. Borgesiusstraat van de Paardenmarkt tot aan de bioscoop op (vals plat). Extra zwaar bij tegenwind. Vooral bij de Steenwijker Toren. Fietsers gedragen zich als water. Ze zoeken de weg van de minste weerstand (korter en gemakkelijker).

Onderzoek Fietsersbond

De huidige situatie is voor Fietsersbond Steenwijkerland aanleiding om eens in beeld te brengen wat het betekent als de Gasthuisstraat ook tijdens de openingstijden van winkels gebruikt mag worden door fietsers. Sinds de inrichting van de Gasthuisstraat als voetgangersgebied is er namelijk wel het een en ander veranderd.

Veranderingen

1. Het aantal mensen dat winkelt is de afgelopen jaren teruggelopen en (mee) als gevolg daarvan is het aantal winkels in de Gasthuisstraat (fors) afgenomen. Of heeft een andere bestemming gekregen als bedrijf of als woonruimte. Het aantal voetgangers in de Gasthuisstraat is als gevolg daarvan teruggelopen. Het teruglopen van het aantal mensen dat in de binnenstad van Steenwijk winkelt is in 2017 aanleiding geweest een integrale visie te ontwikkelen voor de Binnenstad.

2. Fietsen neemt toe. Net als het auto- en vrachtverkeer. De straten zoals de Kornputsingel, Paardenmarkt, G. Borgesiusstraat en Oosterpoort worden zowel door auto's als fietsers gebruikt en zijn daardoor gevaarlijker geworden of gevaarlijker ervaren.

Ad 1. Integrale visie voor de Binnenstad

In 2017 is een rapport uitgebracht waarin een integrale visie voor de binnenstad is beschreven. Voor zover van belang voor wat betreft de Gasthuisstraat, zijn hierna enkele citaten opgenomen:

- In de binnenstad is geen aparte (aantrekkelijke) fietsroute door de binnenstad, terwijl het wel onderdeel vormt van het fietsknooppuntenroute. Wel kunnen de fietsen op veel plekken in en nabij het voetgangersgebied gestald worden. (Visie Binnenstad: blz. 12, punt 2.7)
- In de zogeheten SWOT analyse wordt als zwak gekenmerkt: Rommelig straatbeeld (reclameborden, uitstallingen). Visie Binnenstad: blz. 13 punt 2.8.

- Ingezet wordt op het clusteren van de winkelfunctie op de hoofdas Oosterstraat Markt Woldpromenade de korte Woldpromenade en de Gasthuisstraat worden gedefinieerd als aanloopstraten CONTRAMAL dus in dienst van de hoofdas; (Visie Binnenstad: Blz. 15 punt 3.2)
- De Gasthuisstraat zal op termijn een geleidelijke functieverandering ondergaan naar de functie wonen ... Juist deze straat leent zich voor een stimulering van de woonfunctie ... (Visie Binnenstad: blz 16 punt 3.2)

Conclusie

De Fietzersbond trekt uit deze ontwikkeling de conclusie dat de Gasthuisstraat niet meer de betekenis heeft die zij destijds had. Vergelijkbaar met de ontwikkelingen zoals die zich in de Onnastraat hebben voorgedaan. Jaren geleden een winkelstraat met tenminste zo'n 15 winkels/bedrijfjes. Nu nog slechts 1. De Onnastraat als aanloopstraat naar het winkelgebied is niet alleen voor auto's toegankelijk (eenrichtingsverkeer) maar ook voor fietsers (tweerichtingen). Langs de markt zuidzijde en in de Koningstraat mag ook gefietst worden zodat sprake is van een goede zuid-west fietsroute.

Hoewel het aantal winkels al sterk is teruggelopen zijn er verhoudingsgewijs toch meer voetgangers (al of niet met een fiets aan de hand) in de Gasthuisstraat omdat zij onderweg zijn naar de Markt, de Kerkstraat of de Oosterstraat. Op doordeweekse dagen is het aantal voetgangers in de Gasthuisstraat zeer beperkt. Op de zaterdagmiddag is het er drukker.

Het afwaarderen van de Gasthuisstraat als winkelstraat versterkt de mogelijkheid om te onderzoeken of en zo ja, in hoeverre, tegemoet kan worden gekomen aan de wens van scholieren en fietsers uit Steenwijk West, om ook tijdens de winkelopeningstijden te mogen fietsen in de Gasthuisstraat.

Ad 2 Fietsen neemt toe (en ook het auto- en vrachtverkeer)

Het gebruik van de auto en vrachtverkeer neemt sinds de economische crisisjaren (2008-2015) weer toe. Steeds meer mensen maken gebruik van de fiets als vervoermiddel. Toerisme is sterk in opkomst. Ook de energietransitie (G1000-traject) zal de druk opvoeren om vaker de fiets te gebruiken in plaats van de auto. De straten rond het centrum (Kornputsingel, Paardenmarkt, G. Borgesiusstraat, Oosterpoort) worden zowel gebruikt door auto's als door fietsers. Er zijn geen afzonderlijke fietsstroken of rijwielpaden langs deze straten. Fietsers vormen een remmende werking op het autoverkeer. Automobilisten worden, als zich een tegenligger aandient, immers i.v.m. de beperkte breedte van de straten gedwongen achter de fietser te blijven rijden. Met de toename van autoverkeer en fietsverkeer zullen zich vaker onveilige situaties gaan voordoen.

Conclusie

Onderzoek de mogelijkheden om snelverkeer en langzaam verkeer zoveel mogelijk te scheiden en aan fietsers een alternatieve route aan te bieden. Bijvoorbeeld door fietsen in de Gasthuisstraat toe te staan. Zodat zij via de zuidzijde van de markt en de Scholestraat de Oosterpoort veiliger kunnen bereiken.

Medegebruik door fietsers van voetgangersgebied Gasthuisstraat

De getrokken conclusies pleiten er voor na te gaan of en zo ja onder welke voorwaarden een voetgangersgebied ook door fietsers zou kunnen worden gebruikt.

In de Ontwerpwijzer Fietsverkeer (een uitgave van kennisplatform CROW juni 2016) is in hoofdstuk 5.6.3 informatie opgenomen over “Fietser en voetganger”. Over het medegebruik door fietsers van voetgangersgebieden zegt de richtlijn: Voor het al dan niet toelaten van fietsers in een voetgangersgebied zijn op basis van gebruik en profiel grenzen aan te geven. De inrichting van de straat is hierbij net zo bepalend als het aantal voetgangers; obstakels als terrassen en fietsenrekken beperken de beschikbare profielbreedte. ... Het blijkt dat het gemiddeld aantal voetgangers gerelateerd aan de beschikbare profielbreedte een goede indicatie geeft voor de mate van menging die mogelijk is. ... de voetgangersdichtheid is bepalend voor de vraag of er gemengd kan worden.

In een tabel (zie hieronder) geeft de richtlijn aan bij hoeveel voetgangers, welke oplossing voor de inrichting van de straat wordt aanbevolen. De mogelijke oplossingen zijn: volledige menging of scheiding van fietsers en voetgangers zonder hoogteverschil of scheiding van fietsers en voetgangers met een hoogteverschil.

Aantal voetgangers per uur per meter breedte van de straat	Aanbevolen oplossing	Opmerking
Minder dan 100	Volledige menging	Geen aanpassing van de Gasthuisstraat
100 tot 160	Scheiding fietsers / voetgangers zonder hoogteverschil	Scheiding aanbrengen door bijvoorbeeld op de straat lijnen aan te brengen
160 tot 200	Scheiding fietsers / voetgangers met hoogteverschil	Scheiding aanbrengen door een hoogteverschil aan te brengen voor fietsers en voetgangers
Meer dan 200	Combinatie niet wenselijk	Huidige situatie handhaven

Rijst de vraag wat betekenen deze cijfers voor de Gasthuisstraat.

Het profiel van de Gasthuisstraat ziet er van gevel tot gevel als volgt uit:

Uitstalstrook voor winkeliers voor reclame-uitingen (dat is volgens de regelgeving tot de aangebrachte markering (dat zijn vierkante zwarte stenen in het wegdek). De beschikbare ruimte varieert per winkel.

Vanaf de grens waar reclame-uitingen zijn toegestaan is de beschikbare ruimte:

1,23m (t/m de donkergekleurde strook);

3,00m (de breedte van de rode looper);

1,23m (tot en met de markeringen aan de andere kant van de straat).

De totaal beschikbare ruimte voor gebruik door voetgangers/fietsers bedraagt dus 5,46 meter.

Bij deze breedte is volledige menging mogelijk als er minder dan 546 voetgangers per uur een denkbeeldige lijn dwars over de straat passeert. Daarvan is zelfs op zaterdagmiddag naar inschatting van de Fietzersbond geen sprake. Maar steekproefsgewijs zullen we zo nodig een aantal tellingen uitvoeren.

Een aantal winkeliers/bedrijven in de Gasthuisstraat houdt zich niet (meer) aan de verordening om reclame uitingen binnen de aangegeven ruimte (d.w.z. tussen gevel en de aangebrachte markeringen) te plaatsen. Zij plaatsen reclame-uitingen soms tot op de donkergekleurde strook. Hierdoor komt bovendien de voor hulpdiensten benodigde/gewaarborgde vrije doorgang van 3,50m in gevaar.

Conclusies op basis van de Ontwerpwijzer

De Gasthuisstraat leent zich er op basis van cijfers voor om fietsers en voetgangers tegelijkertijd en gedurende alle dagen gecombineerd te gebruiken als gecombineerd fietsvoetpad. Dat is voor de voetgangers ook gunstig. Zij worden dan niet meer onaangenaam verrast door plotseling opdoemende fietsers. Voetgangers houden dan immers rekening met medegebruik door fietsers.

Het handhaven van de uitstallingregels bevordert een ongestoord gecombineerd gebruik van de Gasthuisstraat (de beschikbare breedte van 3,00 a 4,00 meter is dan 5,50m);

Reclame-uitingen enz. buiten de aangegeven grens veroorzaken een rommelig straatbeeld.

Handhaving van het uitstalverbod waarborgt een vrije doorgang van hulpverleningsverkeer.

Een duidelijke eenvoudige markering op de as van de straat, bijvoorbeeld om de 5 à 10 meter een zwarte tegel van 20x20cm met daarop een afbeelding van een fiets, zal voor voetgangers duidelijk maken dat zij aan de linkerkant en de rechterkant van de straat geen hinder zullen hebben van fietsers. Uitgangspunt blijft: de fietser is te gast.

Handhaving van het fietsverbod in de Gasthuisstraat vervalt (Kostenbesparing op handhaving).

Irritatie bij fietsers (lopen met de fiets aan de hand of af en toe een bekeuring) vervalt.

De veiligheid voor fietsers neemt toe. Van een alternatieve onveilige route hoeven ze geen gebruik meer te maken.

VOORSTEL

Fietsersbond Steenwijkerland stelt voor:

- verleg de route: RSG Lijsterbesstraat oversteek Tulpstraat / Vendelweg via de Gasthuislaan naar de oversteek bij de Gasthuisstraat;
- Verruim de mogelijkheden voor fietsers om fietsend gebruik te maken van de Gasthuisstraat.
- Handhaaf het uitstallingenbeleid (Nadere regels uitstallingen Steenwijkerland 1 maart 2009).

We zijn benieuwd naar uw reactie.

Namens

Fietsersbond Steenwijkerland,
J.S.V. Hoogma

Bijlage (Groen is voorgestelde route vanaf de RSG; Rood is de Huidige route (vanaf de Bloemstraat))

